

Sectorstudie poot aardappelen 2024

Voorstel voor NAO-dag op 28 maart 2024

Bert Smit, Wageningen Economic Research, locatie Lelystad, 28 maart 2024

E-mail: bertb.smit@wur.nl, tel.: 0320-293 528

Aanleiding

Er ontbreekt op dit moment een helder zicht op de situatie van de poot aardappelsector in Nederland. Er is sprake van schaarste aan pootgoed, terwijl de vraag naar grondstoffen door de verwerkende industrie toeneemt. Nederland is jarenlang een grote producent en exporteur van poot aardappelen geweest, maar staat deze positie onder druk? En wat betekent dat dan voor de consumptie- en zetmeelaardappelteelt in Nederland? Recente cijfers over de structuur en de economische prestaties van de poot aardappelsector ontbreken momenteel evenals een overzicht over de kansen en bedreigingen voor de sector.

Door betrokkenheid bij 'Boerderij van de Toekomst', met haar hoofdvestiging in Lelystad, kwamen we als WUR Open Teelten en Wageningen Economic Research in contact met Horizon en Agrofoodcluster Noordoostpolder en zij stelden ons deze vragen. In eerste instantie lag in de gesprekken de nadruk op de poot aardappelsector in Flevoland, maar al snel ontstond het idee om heel Nederland mee te nemen in een nieuwe sectorstudie, waarbij dus andere bedrijven of organisaties aan kunnen haken.

Inhoud

In het overleg van onderzoekers met Horizon en Agrofoodcluster zijn verschillende onderwerpen langs gekomen die onderwerp van een studie zouden kunnen zijn. Samengevat gaat het om de volgende inhoudsopgave:

Hoofdstuk 1: 'Hoe groot is de betekenis van het Nederlandse poot aardappelcluster?'

1. Basis: hoe zit het Nederlandse pootgoedstelsel in elkaar?
2. De Nederlandse handelshuizen (update en uitbreiding van de data in tabel 5.1 in [WEcR-rapport 2015-032](#) voor het onderdeel poot aardappelteelt)
3. De poot aardappeltelers in Nederland (teeltgebieden, arealen, aantal bedrijven, kg-opbrengsten, bruto geldopbrengst en saldo per ha, saldovergelijking met andere gewassen, bijdrage aan omzet (eventueel inkomen) van telers, chemische gewasbescherming, N-bodemoverschot)
4. Veredelingsbedrijven, eventueel ook transportbedrijven (aantal, typering activiteiten, omzet, indien mogelijk economische prestaties)
5. Sterkte-zwakteanalyse van het poot aardappelcluster (innovatieruimte en -kracht, beschikbare kennis en gekwalificeerd personeel, economische stabiliteit, etc.)

Hoofdstuk 2: 'Welke kansen en bedreigingen komen op het Nederlandse poot aardappelcluster af en welke acties vloeien hieruit voort?'

1. Lukt het om het poot aardappelareaal minimaal op peil te houden? (afzet en afzetmogelijkheden, mogelijkheden voor importerende landen om zelf poot aardappelen te gaan telen)
2. Lukt het om de kg-opbrengsten per ha en de kwaliteit minimaal op peil te houden? (ontwikkelingen in Nederlands en Europees beleid, klimaat, arbeidsmarkt, kennis)
3. Lukt het om de kosten beheersbaar te houden?
4. Lukt het om het marktpotentieel te handhaven of zelfs uit te breiden? (market outlook)
5. Lukt het om ziekten, plagen en onkruiden in toom te houden en quarantaineorganismen buiten de sector te houden?

6. Welke mogelijkheden bieden alternatieve vermeerderingswijzen, zoals miniknollen en TPS om het Nederlandse poot aardappelcluster te versterken? Bedreigingen?
7. Andere relevante ontwikkelingen in provincies, Nederland, EU en internationaal
8. SWOT-tabel en confrontatiematrix, met aanbevelingen

Confrontatiematrix	Kans	Bedreiging
Sterkte	Aanvallen	Verdedigen
Zwakte	Versterken	Terugtrekken

Financiële en organisatorische aspecten

- Begroting sterk afhankelijk van de te kiezen breedte van de studie en van de mate van gevraagd detail. Eerste schatting: 50 à 100 k€
- Vanaf juni ruimte bij WEcR voor opstart; uitvoering grotendeels na de zomer.